

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 10. szám.
Telefonszám 164

Felolvasó szerkesztő:
DR. KNÉZY LEHEL.

Egy szám
12
fillér.

Kiadó:
DR. BAJAI ERNŐ.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 8 pengő.
Vidékre negyedévre 8

Amerikai Nemzetőr.

Írta: Dr. Vákir P. Artur.

Darányi Kálmán miniszterelnökségi államtitkár szívességéből egy sárgára fakult újsághoz jutottam, amelynek beszédes betűit, sorait, oldalait vizsgálva, úgy érzem, mintha a negyvenhárom év alatt, amely átviharzott az Amerikai Nemzetőr feje fölött, azokban a viharokban a magyar nemzet mai élete sűrűsödne össze. Vihar egy pohár vízben; múlt, jelen, jövő a New-Yorkban 1887. február 26-án megjelent Amerikai Nemzetőr hasábjain. Az Amerikai Nemzetőrt akkoron Erdélyi Sz. Gusztáv szerkesztette s 1887-ben már IV. évfolyamát írta. Sok kis és nagy nemzetnek voltak fiai már akkor kint Amerikában, de úgy, mint most is, kevés nemzet fiai láttak hozzá a szervezkedéshez s kevesen csináltak hazájuk nyelvén újságot úgy, mint a magyarok. Az Amerikai Nemzetőr uttorója volt a későbbi amerikai magyar hírlapírásnak s a nyomdokában lévő Amerikai Magyar Népszava, vagy a Szabadság, csak évek múlva indították utra az új hazában a nyomtatott magyar betűt.

Ma, az Északamerikai Egyesült Államokban két napilap és kétszáz 80 hetenként egyszer-kétszer-háromszor megjelenő magyar lap látja el az amerikai magyarok szellemi szükségletét. Az Amerikai Nemzetőr hűséggel Amerika nagy fia iránt, vezető helyen Washington születésnapjáról ír s a február 27-i évforduló alkalmával megállapítja, hogy „halhatatlan érdemeiért nemzete őt a haza atyjának nevezi, a maga ráteremtett ifjúság őt mintaképül tekinti”. A vezércikk végén a magyar büszkeség csengetül ki a sorokból s azzal végzi: „Washington volt az Egyesült Államok sikert arató Kossuth Lajos a”. A második közlemény címe: „Népfelkelés”. Csodás víziója a multnak, a jelen megpróbáltatásai felé. Atadom a szót az Amerikai Nemzetőrnek: „Most azonban egy új kolónia keletkezik Magyarországon. A népfelkelők táborára. A 19 éves ifjútól kezdve a 45-50 éves férfiuig, kinek ép tagja van, fegyvert kap kezébe. A magyar ifjú fellelkesül, ha a trombita harsog és a dob perog; a magyar férfiu szíve feszül, ha előtte leng a háromszínű zászló, toporzékol a nemesvérű mén és szól az ágyú bömbölő hangja.”

Már szervezik a népfelkelést! Kijött az ukáz, amely felhívja a hongyermekait, kik a belterületet védni és saját tűzhelyük öregei tartoznak lenni: minél előbb iratkozzanak be a népfelkelők közé.

Jól tette a kormány, helyesen cselekedett a képviselőház, hogy a népfelkelés eszméjét elfogadta. Szükséges, hogy mindenképpen nőjünk és erősödjünk; minden ember, ki a magyar földet nevezi hazájának katonának legyen és alkalmat nyerjen megvédeni azt, amit őseink oly sok dicsőségében kivívtak: a szabadságot és függetlenséget.

A katonanép erős nemzetet nevel. A hazának igaz védő kell! S a népfelkelők, kiknek minden egyes tagja a népből álland, ha kell, életük vére árán megvédik azt a helyet, ahol bölcsőjük ringott. Új nap virrad a magyar nemzetre! A népfelkelők új fényt hoznak magyar honra.

Negyvenhárom évvel ezelőtt, Amerikában meglátták a jelent, negyvenhárom évvel ezelőtt, Amerikában hirdet-

ték már az amerikai magyar nemzetőrök: „A magyar nép megvédi a honot, hol bölcsője ringott, mert új napnak kell virradnia a magyar nemzetre”.

Az Amerikai Nemzetőr egyik rovata „Amerikai mulatságos magyaros színezettel” címmel számol be a „Delmonico” termeiben a Samaritan Home javára rendezett magyar estélyről. Így számol be a tudósító: „A terembe lépve, a bejáratnál szemben egy pusztai csárda zsufedelő tetőzete alatt volt Balázs Kálmán künöfő zenekarával s a füstösképi jó fiuk ugyancsak húzták a vigabbnál-vigabb, majd andaligó és szomorú magyar nótákat. A díszes nagyközönség gyönyörködve hallgatta a fülbemászó, szívetjáró hangokat és elragadtatással beszéltek a magyar zenéről és mindenről, ami magyar.”

A terem magyar és amerikai zászlókkal volt ellepve; a zsufedelő magyar csárda valódi magyaros felirásokkal kicifrázva, szőlővel volt befüttatva és a tetőn két nemzeti zászló között Magyarország címere díszlett.”

A hazai hírek Fejérváry Géza honvédelmi miniszter Bécsbe hivatásáról számolnak be s arról, hogy Tisza Kálmán is felmegy egy napra a királyhoz. Meg hogy Haynald Lajos kalocsai bíborosérsek elrendelte, hogy egyházmegyéje területén egyházi szerelvények és tanszerek a belföldi piacokról szerzessenek be. Tovább Szemczecz Emil a verhovai Csángó ügyében a bíróság megsértéséért Sárkány József tanácsosok két hónapi fogságra és 100 forint pénzbírságra, be nem hajthatás esetén további tíz napi elzárásra ítélt. Tovább a Hazai hírek Kolozsvárról, Máramaroszigetről, Kassáról, Aradról, Marosvásárhelyről, Nagyváradról hoznak hazai tudósításokat. A New Yorki Hírek beszámolnak, hogy a Pulmann Place Car Co. elhatározta, hogy vasúti kocsijaiban a kemencéveli fűtést beszünteti, a hálókocsikban pedig valami más fűtési módot fog alkalmazni. Más helyen a népszámlálásról ad jelentést, ahol New Yorknak még csak 1 250 000 lakosa volt s hírül adja, hogy a világ leggyorsabb vonata Londonból Giasgowba óránként 50-60 km sebességgel „száguld”.

Mindennél kedvesebb azonban a hirdetési rész, ahol az Amerikai Nemzetőr mindenütt a magyar címerrel a homlokán, akárcsak itthon a cs és kir. udv. szállító, hirdette a magyar törököt, a székes turót, a szegedi rőzszapaprikát, a budapesti szalámit és a tokaji magyar bort. Most, az Úr 1931 ik esztendejében a prohibíció, alkoholellenes világában el sem hinnék az emberek, hogy 1887-ben az Amerikai Nemzetőr így hirdette a magyar bort New-Yorkban „Budapestről, a m. kir. országos központi mintapincéből importált levegelt borok ügynöksége.”

„A m. kir. mintapince, mely 1882. február 1-én alapított s a földműv. ipar. keresk. minisztérium felügyelete alatt áll, Magyarország legjobb ortermelő vidékeiről, közvetlenül a termelőktől kapja a borokat, melyek hivatalos felügyelet alatt huzatnak üvegekbe. A mintapince csak üvegekben bocsátja a borokat áruba, melyeknek nyaka körül a mintapince védjegye s a dugó felett a magyar korona látható, ami által bármintemű hamisítás meg van gátolva. E borraktárt az itteni kormány,

valamint kiváló orvosi tekintélyek és több szakférfiu által ellenőrzötti a magyar kormány.”

Másik hirdetés meg magyar csikóst ábrázolva, így szól a magyar borról: Mayer A. D. magyar borszállító Broadway 526 New-York Ajánlja asztali és csemegeborait. U. m.: tokaji, rusz, magyarádi, somlai, budai, rizling, vörös egri, villányi, karlovici, ruszti és ménesi aszaborok, magyar pezsgőszőlő, töröklyálpinka, ugy Magyaror-

szág hírneves forrásaiból való ásványvizekkel bőven felszerelt raktárát.

A magyar lelkekből mostanában fel-felcsendül valami kereső, kesergő váró szó, a világra szétszédelt magyarok felé. Ez a kiásvott, fakult amerikai írás, ez a fél évszázados nyelven, félévszázados multról regélő Amerikai Nemzetőr minden betűjében, sorában naivságában, ősi erejében a magyar élniakarást és az egyetemes magyar nemzet feltámadását hirdeti.

Emlékezés Tóth Kálmánra.

A kisdíák kor boldog idejébe vezetnek vissza emlékeim, ha felidézem magam elé Tóth Kálmán alakját. Az ünnepektől, Baja város képviselője! Milyen áhitattal néztük mi kis diákok az egyetlen élő költőt, akit saját szemünkkel láthatunk végig menni Baja utcáin. És képviselőválasztás idején milyen büszkén tűztük kalapunk mellé Tóth Kálmán kortestőllát, mert hiszen természetes, hogy negyvennyolcasok voltunk.

Engem még kedves, személyes emlékek is kötnek Tóth Kálmánhoz. Az orosz-török háború idején 1877-ben a gimnázium IV-V. osztályába jártunk. Akkor még kir. kat. gimnázium volt (a ciszterci rend 1879-ben vette át) Bándl János igazgatása alatt. Gyermeki lelkesedésünk egész naivságával vonzódtunk a török nemzethez: mély rokonzással iestük győzelmeket és óhajtottuk, hogy leverjék az orosz zsarnokot. Az V. osztályba jártunk. Egy nap azt olvastam az újságban, hogy Abdul Hamid szultánnak születésnapja van. Öröközben fölmerült a terv, hogy küldjünk a szultánnak üdvözlő sürgönyt. Nem sokat gondolkodtunk, összeadtuk zsebpenzünket, megfogalmztuk a sürgönyt és feladtuk a bajai gimnázium ötödik osztálya aláírásával. Izgatott kíváncsisággal vártuk, lesz-e rá valami felelet. Egy napon aztán jött a pedellus az osztályba azzal az izenettel, hogy menjek fel Bándl igazgató urhoz az igazgatói irodába. Nem kis izgalmat okozott a parancs. Az igazgató ur szigoruan megkérdezte, hogy mi küldtük-e a sürgönyt a szultánnak. Megmondtam, hogy igen és hogy közös elhatározással, közös költségen üdvözlöttük a szultánt. Erre a szokásos igazgatói megrovás következett: a diák tanuljon és ne avatkozzék a felnőttek dolgába, ne foglalkozzék politikával. Ezuttal nem lesz komoly következménye a dolognak, de máskor — stb. stb. Leforrázva mentem vissza az osztályba, mert gyermeki lelkünk nem értette meg, mi hiba van abban, ha hazafias lelkesedésből üdvözlöljük a magyarok barátját, a török szultánt. Egy kis vigasztalással szolgált nekünk az a hír, hogy Bándl igazgató ur jubileumán Baján volt Tóth Kálmán is és ő tudott a sürgöny történetéről.

Már belenyugodtunk volna a történetekbe, ha egy újabb esemény fel nem kavarta lelkünket. A „Magyarország és a Nagyvilág” c. képes hetilap (szerkesztette Ágai Adolf) nov. 4-iki számában nagy megütközésünkre ezt a hírt olvastuk:

„(Egy üdvözlő távirat története.)”

Nemrégiben a „bajai fiatalság” aláírásával egy üdvözlő táviratot küldtek Bajáról Abdul Hamid szultánnak Konstantinápolyba. A szultánt annyira meghatotta a magyar rokonszenv eme újabb nyilvánulása, hogy táviratilag meg'agytta a budapesti török konzulnak, miszerint

a konzulátustól személyesen ránduljon le valaki Bajára s köszönje meg nevében a figyelmet. A konzulátus megkereste Tóth Kálmán bajai képviselőt, hogy adná tudtára a „bajai fiatalság” a legmagasabb elismerést. Baján azonban mitemsem tudtak a táviratról, hanem kiderült, hogy két zsidó iskolás fiu saját megtakarított filléreiből küldte el a táviratot s titokban saját jószántukból üdvözlötték a szultánt.”

Rendkívül felháborított bennünket ez az újsághír. Akkor még nem értettük, hogy hogyan lehet újságban elferdíteni az igazságot. (Ma már tudom, hogy lehet.) Mivel Tóth Kálmán ismerte a sürgöny történetét, elhatároztam, hogy levélben fordulok hozzá és megkérem, írja meg valamelyik budapesti lapban a sürgöny igaz történetét. Természetesen azt hittem, hogy nincs fontosabb dolog a világon, mint feltárni az ország közönsége előtt a mi sürgönyünk történetét és elégtételt adni a megsértett igazságnak. Néhány nap múlva megjött Tóth Kálmán válasza. (A levelet ma is kegyelettel őrzöm.)

A levél így szól:

„En azokat az apró megjegyzéseket nem tartom olyanoknak, a melyekért polémiát kellene kezdeni.

Viszont megjegyzem azt, hogy a consulátus épen nem tudta azt, hogy az egész az a bajai gymnasium 5 ik osztálya csinálta, nekem a consul úgy adta elő a dolgot, hogy az „a bajai lyceumtól” eredt. Épen ez volt az oka, hogy én azt hittem, hogy a szultáni kabinet telegrammja más valami városba volt intézve, mert Baján nincs lyceum s azt hittem, hogy telegramm-hiba az egész.

Most Baján létemkor értesültem az egész dolog mibenlétéről s öntökt, az ötödik osztályért poharat emeltem Bándl ur jubileumán, a mit a jelen voltak szívóbb viszonzotak s a hatás alatt a török sebesülteknek 111 főt adtak össze.

En a consul urnak a pénzt átadtam s az egészről értesítettem őt — mit ő megnyugvással és örömmel fogadott.

Ennek a dolognak tehát vége van, s nekem a genezis előadására nyilvánosan bajos volna visszatérnem.

Nem is bánthatja önöket amaz obscurus lap megjegyzése s öntudatuk ezt bátran megvetheti.

Ha azonban önök akarnak valamely lapban nyilatkozni, ezt én természetesen nem akadályozhatom, bár — ismétlem — hogy ily nyilatkozat fölösleges lenne.

Fogadja ön, úgy derék osztályos társai is fogadják kérszorításomat

TÓTH KÁLMÁN.

Nagy örömmel töltötte el az egész osztályt ez a levél s megnyugodtunk abban, amit Tóth Kálmán ajánlott.

Csak az bántott még bennünket, hogy Bándl igazgató ur az igazgatói irodában nem tett arról említést, hogy Tóth Kálmán felköszöntötte az osztályt és hogy e felköszöntő hatása alatt gyűlt össze az összeg a török sebesülteknek.

A sürgöny története evvel véget ért s Tóth Kálmán egyénisége ezután még jobban szívemhez nőtt. Ott élt ekkor Baján egy Szent Antal-utcai mai kis házban legidősebb néneje, özv. Szűcsné Toth Etelka. Mint felsőosztályos diák gyakran felkerestem a kedves matronát s elbeszélgettünk az ő büszkeségéről, Kálmánról. Tóth Kálmán halála után (1881-ben) mint nyolcodosztályos diákra

MÉG A LEGÉRZÉKENYEBB GYOMOR IS JÓL BIRJA A KÖNYNYEN EMÉSZTHETŐ CERES-T

s az önképzőkör szorgalmasan működő tagjára bízták, hogy az évvégi záróülésen én mondjak róla emlékbeszédet. Ekkor még gyakrabban kerestem fel Tóth Etelkát s a fiókokból előkerültek ifjúkori kiadatlan költeményei, melyek később megjelentek a szoborleplezés alkalmával kiadott Tóth Kálmán emlékbülbumban.

Ötven év távolából gondolok vissza Baja város szép ünnepén diákkorom kedves napjaira s ezek az emlékek így szövődnek össze a kegyelettel Tóth Kálmán költő és emberi egyénisége iránt.

Balassa József.

Készül a jövő évi választók névjegyzék-tervezete, amiből egy példányt felküldenek az országos bűnügyi nyilvántartónak.

A városháza sokszorosító üzemében a levéltári hivatal helyiségek mellett most készült a 1932 évi országgyűlési képviselőválasztók névjegyzékének tervezetét a város Adréma gépén. A lemezek szortírozása s a változásoknak megfelelő átalakítása oly nagy munkát jelent a főjegyzői hivatalnak, hogy ezen a munkán három városi segédhivatali munkatárs reggel hat órától éjjel 12 óráig felváltva, de állandóan dolgozik. Ez a munka azért folyik oly lázas buzgalommal, mert azt akarják, hogy záros határidőn belül fel tudják terjeszteni az országos bűnügyi nyilvántartónak a névjegyzék-tervezetét, de előreláthatólag nem fognak tudni elkészülni vele március 31-ig, amely időpontig kell a törvény értelmében felküldeni a névjegyzék-tervezetét a Bűnügyi Nyilvántartónak.

Érdekes, hogy a törvény úgy intézkedik, hogy csak a városok országgyűlési képviselőválasztók névjegyzék-tervezeteit kell felterjeszteni a bűnügyi nyilvántartónak, míg a vármegyék névjegyzék-tervezeteit nem.

Baja városa a nagy munka mellett is azért nem tud március 31-ig elkészülni a névjegyzék-tervezettel, mert az általános népszámlálással kapcsolatban az idén írták össze hivatalból ismét minden öt évben az országgyűlési képviselőválasztókat s így a múlt évi választók számával szemben ez erősen emelkedett s azonkívül a kormány intézkedésére már előre számbavették a következő évek választások miatt és névjegyzékbe foglaltak a 18-24 éves férfiakat, valamint a 24-30 éves nőket is, ami ugyancsak nagy munkát jelent a városi főjegyzői hivatalnak.

A városi közgyűlésen vita fejlődött ki amiatt, hogy a város azt a rendszert vezeti be ezután, hogy a Gyermeknapközi Otthonban minden ott elhelyezett gyermek után fizetni kell.

A városi törvényhatósági bizottság csütörtök délután tartotta az évi második rendes közgyűlést Bisztrai Balku Gyula főispán elnöke alatt. Felütnő volt, hogy már a közgyűlés megkezdése előtt nagy csoportokban vonultak fel a bizottsági tagok. A városi politikai rejtelmek befentesei rögtön tudták, hogy kényes kérdések kerülnek a közgyűlés elé s hogy ez a nagy felvonulás a zeneiskola építkezési ügye miatt van.

Fél 4 felé járt az idő, amikor a főispán megnyitotta a közgyűlést. A terem padsorai pillanatok alatt megteltek. A népes mezőnyökkel szemben állott az üres karzat, amelyen alig lézengett valaki. Később a karzat is kapott elegendő érdeklődőt, akik nagy figyelemmel hallgatták végig, miként alakul ki a városi közélet a törvényhatósági fórumon.

Ezen a közgyűlésen először jelentek meg a kiesett volt virilis városatyák helyett behívott póttagok és pedig Denneberg Jenő kereskedő, dr. Reiner Antal ügyvéd és Pestalics András szatócs és korcsmáros. Dr. Madarász Lajos ugyan a tárgysorozat 10 ik pontjaként egy referálta, hogy a kiesett legtöbb adófizető rendes tagok helyett a soronlévő póttagok behívására megtörténik az intézkedés, de a 3 új rendes tag már meg is jelent az ülésen, sőt

szavaztak is a névszerinti szavazás során...

A közgyűlés első pontja volt a polgármesteri jelentés, amelyet dr. Madarász Lajos aljegyző olvasott fel. A polgármesteri jelentésre még visszatérünk s részletesen fogjuk ismertetni. Alább csak az egyik részre térünk ki, mert a jelentés vitája során ehhez szövegtünk hozzá.

„Népjelölti intézményeink közül ma a Napközi Otthon fenntartása vonja magára különösképpen a figyelmet. Ez az intézményünk a téli inséges időszak nyomasztó hatása alatt eltért eredeti rendeltetésétől s nem csupán azt a célt szolgálta, amely célból létesült, hogy t. i. a több gyermekes szülők munkába mehetését tegye lehetővé azáltal, hogy a szülők napközi távolléte alatt gyermekeik biztonságos elhelyezéséről gondoskodják, de befogadni volt kénytelen azoknak a munkanélküli családoknak a gyermekeit is, akik a napközi felügyeletet elláthatták volna ugyan gyermekeik felett, viszont a mindennapi kenyeret nem biztosíthatták részükre.

Ez a magyarázata annak, hogy a 30 gyermekre méretezett intézmény ma is 54 gyermeknek nyújt oltalmat és egészséges kosztot, még pedig a legnagyobb részben díjtalanul, mert szülei a 20-30 filléres napi ellátási díjak fizetésére is

képtelenek.

Ennek természetes következménye az lett, hogy költségvetési fedezetünk idő előtt már az év első felében kimerült, az intézmény fenntartható nem lesz éppen abban az időben, amikor a munkák megindulásával erre a legnagyobb szükség lesz, ha ezen az állapoton nem változtatunk.

Ez okból a küszöbön levő tavaszi munkálatok megindulásával, a munkálatok nyílásával, hogy a Napközi Otthon megmenthető és fenntartható legyen, — létszámát le fogjuk építeni a megengedett keretünk és elsősorban csak a fizetőképességű hozzátartozók gyermekeit tartjuk benn.

Ennek az intézkedésnek szükségessége mellett szól háztartásunk állásáról szóló jelentés is.

Az 1930 évi zárószámadás munkálata befejezéshez közeledik s az előirt határidőn belül a közgyűlés elé fog terjeszteni, az eddigi nyers adatokból megállapítható, hogy a bevételek a nehézséges gazdasági helyzet miatt az előirányzattal szemben nagymértékben visszaestek, viszont a kiadásokat éppen a munkanélküliségre való tekintettel ugyanolyan mértékben apasztani nem lehetett s így a múlt év kezelése mintegy 30.000 pengővel passzív, mely hiányt a bevételi hátralékokból sikerült fedezni.

Az 1931 évi költségvetést a belügyminisztérium csekély változtatással jóváhagyta. Így az éjjeli távbeszélő előfizetési díjak hitelét 4320 pengőről 3600 pengőre mérsékelte, a lovak ételmezési hitelét 2500 pengővel leszállította, a szikvizadó bevételét 2000 pengővel felemelte, továbbá egy pár kisebb hitel megszorítást eszközölt. Ezen változtatások indokolatlanok lévén, felterjesztéssel éltünk a belügyminiszterhez.

A polgármesteri jelentésnek ezen részéhez, valamint az indokoláshoz Babics József szót hozzá. Azt fejtette, hogy a Napközi Otthont nem léptetni

Vigyázati
Csak 1, 4 és 10 darabos eredeti csomagolásban fogadja el a

DARMOL

hasaját minden csomagon
DARMOL FELIRÁSSAL.
Csak gyógyszerárakban kapható.

Utánzatokat
és más csomagolást
utasítson vissza!

kei, hanem még jobban kiépitni azt, hogy minél több gyermeket lehessen a Napközi Otthonban elhelyezni. Szerinte a városnak ezen álláspontját revizió alá kellene vennie.

Miután a polgármesteri jelentéshez több felszólalás nem hangzott el, azért arra azonnal válaszolt dr. Vojnics Ferenc polgármester. Utalt arra, hogy a költségvetési hitel kimerült, fedezet nincs s így a városnak kell gondoskodni az intézmény rentabilis formában való fenntartásáról. A polgármester szerint igazságos az, hogy az az anya, akinek gyermekére a Napközi Otthonban vigyáznak, míg ő kereset után jár, — adjon is valamit a keresetéből a Napközi Otthon fenntartására. Ezt a rendszert már csak azért is be kell vezetni, mert különben igazságtalanság éleződik ki más városrészek szegény-lakosságával szemben, ahol nincs Napközi Otthon. A várost az a szociális szempont vezette már a múltban is, hogy egy bizonyos mennyiség — talán 15-20 százalék ne fizessen semmit, már t. i. azok, akik a legszegényebbek, legtöbb gyermekük van és nincs keresetük: ezzel a rendszerrel azonban szakítani kellett, mert ez odavezetett, hogy senkinek fizetett s ezért merült ki olyan hamar a Napközi Otthon alapja.

A polgármester válasza után a közgyűlés elfogadta a polgármesteri jelentést.

Visszaemlékezések a költőre és családjára.

Írta: Pálóczi Edgár.

Régi emlékeket: nemzedékről-nemzedékre szállott emlékeket vetek lit papírra Baja város legnagyobb fiának centenáriuma alkalmából, hogy csokorba kötve letegyem őket Tóth Kálmán szobrának talapzatára.

Nagyatyám 1831-től 1869-ig mint rajzmester működött a Bácskában és Bánságban. 1837-ben befejezte Almási Rudics József „Fő Ispáni helytartó és helytartósági tanácsos” fiának művészeti kiképzését (az egyik jeles műbarrát lett később), Zomborba ment s ott a kiváltságos kereskedelmi testület megbízásából föllálította az első kereskedelmi szakiskolák egyikét, amelyet 1841-ig vezetett. Egy év multával került nemes Baja városába mint „rajzmester és calligraphus.” Itt a Bácska élénk szellemű városában a legelőkelőbb családok fiainak lelkében ébresztette a művészi érzéket és meglátást, nevelt a szépért lelkesedő nemzedéket. Így került hozzá 1843-ban tanítványként az akkor 13 éves Tóth Kálmán, akinek gondos nevelésére jóságos, de igen szigorú apja nagy súlyt fektetett. Egy évig volt Tóth Kálmán nagyatyám tanítványa. Nagyatyám világlátott, több nyelvet beszélő, vérbeli művészlelek volt s nagy lelkesedéssel szállt sikra minden szépért, nemesért s igazért. Hogy Tóth Kálmán később azzá lett, amiért ma büszkeséggel tekintünk fel szobrára, abban talán egy porszemnyi része nagyatyámnak is volt, akinek Bodrogi Lajos, a bajai születésű finom tollú szepíró és Shakespeare-kutató „Emberek és árnyékok” c. bajai tárgyú rajzgyűjteményében emelt örök emléket.

Tóth Kálmán élete végéig hálással emlékezett vissza nagyatyámra, mivel nemcsak a művészetben volt tanítványa, hanem nagyatyám kölcsönkönyvtára (az első ilyen Bácskában) sokféle képpen hatott fogékony szellemére. Atyámat később ő lelkesítette először írásra és az ő hatása alatt lett atyám

a Petőfi-kultusz egyik legtevékenyebb munkása. Ennek szellemében a bajai Tóth-curia lelkesedésével kereste fel 1871-ben Duchinszka Pruszkowa Sewerina asszonyt, a kiváló lengyel ír- és költőnőt, Petőfi „Jánosvitéz”-ének első lengyel fordítóját, majd a 80-as években Cassone Guiseppe-t, a szicíliai költőiskola fejét, a magyar költőkirály zseniális olasz fordítóját Notóban, Sziciliában, valamint Ohman Viktor Emánuel, a magyar Tirotheusz svéd fordítóját a Hjelmai tot partján fekvő csendes örebrói kertészlakban, Lottenkrämer bárónt pedig Stockholmban. — Ilyen lelkesedést tudott ébreszteni Tóth Kálmán a magyar Génusz iránt azokban, akiket nemes szíve egész melegével szeretett.

A 60-as évek derekán családom még egy másik érdekes kapcsolathoz is került Tóth Kálmán családjával, illetve szüleivel.

A budai Tabánban egy csendes kis házikó álmodozik a királyi palota lábánál rég letűnt időről. Régi eperfas udvarával (a tabáni festők kedvelt motívuma) annyira emlékeztet a régi Baja házaira. Ott él öreg nagynénem, ujhelyi Ujhelyi Sándorné, született Stern Eszter. Szüleié voltak a múlt század derekán a bajai Dunán a legszebb vízimalmok s ott laktak Tóth Kálmán szüleinek házában. Nagynénem családja és a Tóth-család között meleg barátság fejlődött ki az évek során. A költő szülei valósággal becézték a kis Esztert (ma galambösz matróna) s a költő anyjának betegágya mellett naponként ott ült a kis lány s olvasott fel hangosan mesekönyveiből csodálatos meséket, hogy a nagyasszony csodálatos fordulatokkal fűzze tovább azok utáit. Valahányszor hazajött Tóth Kálmán Bajára ősz szüleihez, a kis Eszter és Laci öccsét (ma is jó egészségben él) díszbe öltöztette „a vízi molnár családja” s Tóth Kálmán legszebb költeményeit szavaltatták velük a költő előtt,

**Husvétkor minden
ujja lesz megint**

Használjon Ön is Vimet a husvéti nagytakarításhoz! Mindent gyorsan és alaposan tisztít. Vim a kádat, konyhát, tűzhelyet, egész házat tisztává és ragyogóvá teszi.

VIM mindent tisztít

aki boldogan hallgatta s össze-vissza csókolta őket. Így történt akkor is, amikor Tóth Kálmán választották meg az új alkotmányos korszak bajai követének. A költő nemesszívű anyja ekkor már nagy beteg volt, de a fia előtt, a még mindig szép és jókedélyű nagymama ez lehetetlenségig igyekezett. Karosszékekben kivitette magát a ház elé, amikor felvonult oda egész Baja, legnagyobb fiának felejthetetlen ünneplésére. Szólt a zene, három híres cigánybanda húzta „egyesült erővel”, lobogtak a nemzeti zászlók s zengett az ajkakon a választás két legnépszerűbb kortesdala:

Kinyitott a tulipán, tulipán
Követ lett a Tóth Kálmán, Tóth Kálmán.

És hogy a bukott ellenjelölt tisztességén se essék csorba, nyomban utána felhangzott a vigasztaló dal is:

Itt van már a hideg ősz, hideg ősz
Péterfy lett krumplicsós, krumplicsós.

Aztán megindult a szónoklatok lavínája s mikor nagyvőgre elcsendesült az utca, a főrendezőség érdemes tagjai bevonultak Tóth György uram háromszobás lakásába. Itt terített asztalok várták őket, a Bácska legfinesebb borai s legmagyarabb szivei. A fekete polituros, ódon, sok szubládós butorok, a falra akasztott fegyverek egy meghitt, meleg magyar otthon képét vették az ünneplők lelkébe...

Tóth Kálmán fia Béla gyakran töltötte a nyarat gyermekkorában nagyszüleinél. Már akkor feltűnt anyjától örökölt különcködő természetével — de a szíve az aranyból volt, könnyeket még csak látni se tudott. Egy alkalommal valami csekélységgel megbántotta játszótársát: a kis Esztert. Amikor első könnyeit megpillantotta, először dermedten állott meg, aztán elrohant s csakhamar lihegve egy mézeskalács-szívet tért vissza, hogy kiengetse a kis leányt...

A költő szüleinek udvarán öreg kórtefa állott. Annak ágai között tanyáztott

a legszívesebben nagynéném és gavalérja: Tóth Béla urfi. Hanem ha aztán rajta csípte őket Tóth György uram, a költő atyja, bizony nem ismert tréfát. Fején a jellegzetes bóbitás házispakával, kezében öregségének legkedvesebb fegyverével, a légycsapóval, mint valamilyen Jókai-regényből életrekellet jellegzetes magyar típus, olyan igazságot osztott legott a kórtefa alatt, hogy még a harmadik szomszédba is elhallatszott a pörüljárt szenvedő hős szivrendítő gyászéneke...

1871-ben atyám Pestre került. Tóth Kálmán szerető hálás barátsággal egyengette utjait az irodalmi életben s boldogan elevenítette fel gyakran a bajai szép napok emlékeit, amikor csodálatos csavarmenűt kosszarvakat, kardhegyre tűzött véres tőkfejű nemesi cimereket tanult rajzolni a „kis rajzmesternél”.

A zeg-zugos Tabánra lassan leszáll a hideg télutó alkony. Nem gyújtunk világot. A villanyos lámpa hideg fénye valahogy elvanné a régi idők emlékeinek jóleső melegségét. — Hallgatom jó öreg nagynéném kedves szavát. Ugy cseng a homályban, mintha egy régi zenélőóra régi dala csendült volna fel... Már egészen besötétedett... Alig látom már galambősz szép szőke fejét, csak hangjának szerető melegsége simogatja a szívemet. Ma is úgy cseng, amint egykor a bajai Tóth curián hallgatta a költő...

Gondolatban oda szállok a kerepesi úti temető hideg gránit obeliszkjéhez. Alatta porladozik a szerelem ihletett ajku költője. S hirtelen fülembe cseng Bartók Lajos szava:

Álmodj szerelemtől, rózsáid alatt,
Emléked örök szerető szíveinkben!
Lejtsék körül ifjak, lányok sírodat,
S nyiló nefejejtek a hűség keze

S álmodj a hazáról!... Ő is aluszik,
Mély álma nehéz s nem bír kelni belőle
De fölkel az és sírod is kinyílik,
Ha régi dalod majd megzendül!
Előre...!

**Óriási méretekben bontakozik ki a
Budapesti Nemzetközi Vásár.**

70 000 négyzetméter területen több, mint ezer kiállítóval nyílik meg május 9-én a Budapesti Nemzetközi Vásár. — Az egész magyar gazdasági élet keresztmetszetét adja a május 9-én megnyíló Budapesti Nemzetközi Vásár. — Minden részében ujjnak és szenzációnak ígérkezik.

(Budapesti tudósítónk jelentése.) Budapest tavaszának legizgalmasabb eseménye évek óta a Budapesti Nemzetközi Vásár. Ez évben különösen lázas munka folyik a vásár előkészítése érdekében. A vásárt május 9-18-ig tartják meg. Színhelye újból Budapest Városligete az Iparcsarnokkal és körülötte épülő számtalan pavillonnal. A vásár területe tehát a régi, tradíciója

meg pláne 26 éves már. Tartalma ellenben merőben új, minden részében érdekes.

A vásár vezetősége eltért a régi sablontól. Ezzel nagyot tett, mert Budapest nagy nemzetközi vására ezáltal nem a lipcsei, bécsi, vagy talán a prágai vásár pusztá kópíja, hanem magyar különlegesség. Új magyar eseményt látunk itt a földből kinőni, mely

többé nemcsak a gazdag s termelésében ma már hatalmas magyar gyár- ipar árureklámja, hanem bemutatója a kisipar exportra, általános érdeklődésre számot tartó cikkeinek, seregszemléje a magyar mezőgazdaság minden kivitel- i árujának és népszerűsítője a bel- földi idegenforgalom ezer gyöngyének. Joggal mondhatjuk tehát, hogy a má- jus 9-én megnyíló budapesti nemzet- közti vásár az egész magyar termelés- nek, munkának, életerő kifejtésének büszke és tündöklő bemutatója.

Csodálatos, hogy az ilyen esemény híre mily gyorsan terjed. A vásár ve- zetősége szinte még meg sem kezdte propagandáját s mégis ez évben már mindenki tudja a vidéken és a külföl- dőn egyaránt, hogy az idén különösen érdemes lesz felkeresni a magyar áru- mintavásárt, mert 26 éves fennállása, egy irányzat, egy közismert nemzet- közti sablon 25 évig tartó szolgálása s ápolása után, most újat, különlegest, speciálisan nyújt a május 9-én megnyíló budapesti nemzetközi vásár.

A vásárnak emellett külföldi részt- vevői is lesznek. Nemzeti pavillont áll- lit Törökország, Jugoszlávia és Leng- yelország. Külön csoportban vesz részt Olaszország, Franciaország, Ame- rika és az ez évi vásár külföldi szen- zációja, a Dél-Afrikai Unio is.

Hogy mit jelent az ilyen esemény az idegenforgalom fellendítése szempont- jából, könnyű azt elképzelni, ha tud- juk, hogy tavaly is már 40 000 vidéki és 20 000 külföldi kereste fel a nemzet- közti vásárt. Ez évben még ennél is nagyobb érdeklődés várható. Már is tizezrével kéri a vásárigazolványokat, amelyek a magyar 50 százalékos utazási kedvezményeken kívül ezáltal 21 külföldi állam 56 közlekedési vállala- tánál is biztosítanak 25-50 százalékgig terjedő utazási kedvezményt.

Súlyos gazdasági válságban élünk, de vannak jelek, amelyek az optimiz- mus mellett szólnak. Ezeknek fokmé- rője, ezeknek hírnöke a Budapesti Nem- zetközi Vásár, melynek eseményeit figyelemmel kísérni, előkészítleteit regisz- trálni ma már nem pusztán propaganda, hanem az önbizalom fokozásának talán leghasznosabb és bizonyára a legjo- gosabb eszköze.

**Tudnivalók a Tóth
Kálmán ünnepély
időpontjáról.**

A Tóth Kálmán centenariális ün- nepességét előkészítő városi bizottság elnőzést kér, ha az Uránia-mozi kor- látozott befogadó képessége miatt nem küldhet mindenkinek meghívót, vagy ha feledékenységéből, vagy a nagy munka hevében mégis valaki kimaradt volna.

Figyelmeztetünk mindenkit, aki meghívója alapján részt akar venni a Baja városa által március 30-án, hétfőn rendezendő Tóth Kálmán- ünnepélyen, hogy este háromnegyed 6 órakor pontosan jelenjék meg a moziban az elhelyezés végett, mert este 6 órakor már csak a rádió helyszíni közvetítése miatt is lezár- ják az Uránia nagytermének összes ajtajait és senkit be nem engednek az előadás alatt a moziba, hogy csoszogással és ajtónyitogatásokkal senki ne zavarja az előadást.

— Az ördög párnája. Holnap, va- sárnap este 8 óral kezdettel a Toth Kálmán centenariális ünnepségek sorozatában a Kath. Legényegylet műkedvelő gárdája a Központi Szálloda színház termében előadja Toth Kálmának az ördög párnája című 3 felvonásos énekes népszínművét.

URÁNIA

Március 28-án, szombaton

d. u. 6 és fél 9 órakor.

Március 29-én, vasárnap

d. u. fél 4, 6 és fél 9-or.

A magyar filmgyártás
örökbecsű alkotása

**A falu
rossza.**

Tóth Ede híres népszínműve
10 felvonásban.

Főszereplők: Kertész Dezső.
Kürthy György, Mattyasowszky
Ilona, Jákó Amália, Denyén
Mari, Szőke Lajos és
Andorffy Ida

Kisérő filmje:

**Az elveszett
hajók szigete**

Hangos dráma a hajótörtek
életéből 8 felvonásban.

Főszerepben: Virginia Valli
és Noah Berry.

Ezt a műsort mindenkinek
meg kell néznie!

Eternit asztallapok

Eternit falburkolások

Eternit tetőfedések

Eternit Udvar

BAJA

Budapesti-út.

Telefon: 2-90, 1-05.

HIREK.

— Ünnepi társas vacsora. Tóth Kálmán munkásságát méltató írók és az ünnepség többi szereplőinek tiszteltetésére hétfőn este a centenariális ünnepség után társas vacsorát adnak a Nemzeti Szállóban. Azok, akik a vacsorán részt akarnak venni, ezen szándékukat jelentsék be hétfőn d. e. 11 óráig dr. Wagner Nándor városi aljegyzőnél.

— A Tóth Kálmán Polgári Kaszinó ünnepélye. A Polgári Kaszinó holnap, vasárnap d. u. 4 órakor tartja Tóth Kálmán centenariális ünnepélyét, amelyen az Egyesület tagjain kívül vendégek is részt vehetnek.

— Kanonoki kinevezés. XI. Pius pápa Gebauer Miklós dr. c. apát, püspöki irodalmozgatót a távollévő Masonyi Dénes dr. éneklokanok helyettesítésére utódlási joggal koadjutor kanonokká kinevezte. A kinevezéssel egy közbeeső létszámú munkás életű, tudományokban gazdag papi egyéniség nyerte el eddigi tevékenységének méltó jutalmát.

— Meghalt Türr Stefánia fia. Párizsi távirat közli, hogy Baja város nagy szülöttének, Türr Istvánnak az unokája; Türr Stefánia fia: Pisoni István 24 éves korában a francia fővárosban meghalt.

— Lobogózzuk fel három napra az összes bajai házakat. Szombaton vasárnap és hétfőn három napon át tartanak Baja város nagy szülöttének, Tóth Kálmán centenariális ünnepségei. Ez alkalomból felhívjuk a város közönségét, hogy minden háztulajdonos már a mai napon este tegye ki házára a nemzeti színű zászlót s hagyja azt künn három napon át, vagyis kedden reggelig. Sőt jó volna, ha a kereskedők is feldiszipálják üzleteiket. A város közönsége önmagát becsüli meg akkor, amikor nagy fiának, a koszos költőnek széleszterendős születési évfordulóján ezzel a külsőséggel is figyelmeztet mindenkit arra: hogy a városnak komoly, bensőséges nagy ünnepe van.

— Eljegyzés. Berger Annuska Baja és Fillér László Ócsény jegyesek.

— A Liszt Ferenc-Kör legközelebbi hangversenye után tánc is lesz. Husvét másodnapján, hétfőn rendezi a Bajai Liszt Ferenc-Kör a Nemzeti Szálló nagytermében Hegyi Emánuel zongoraművészenek, a Zeneművészeti Főiskola zongoratanárának hangversenyét, ami után tánc lesz. A Liszt Ferenc-Kör vezetősége általaiban meg akarja honosítani a táncot is koncertjei után, hogy a Kör tagjai a kellemest a szórakoztatóval, a hasznost a mulattatóval is egyesítsék.

— Öngyilkos mélykúti gazda. Szombaton este felakasztotta magát Rasztik Bálint 51 éves mélykúti gazda. Életében valóságos, jozanéletű embernek ismerték a jó viszonyok között élő gazdát. Szombaton is szorgalmasan dolgozott, midőn pár percre eltűnően keresésére indultak, a felesége a kamrában akadt rá, ahol is a gerendára akasztotta fel magát. Hiába való volt minden élesztgetési kísérlet, Rasztik Bálint meghalt. Öngyilkosságát semmivel sem tudják magyarázni.

— Ha fáj a feje és szédül, ha teltséget, bélizgalmat, gyomorégést, mellszorulást érez, a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által rendes gyomor- és bélműködést érnek el. A modern nőgyógyítás főképviselelője a Ferenc József vizet igen sok esetben kipróbálták és kivétel nélkül gyorsan, megbízhatóan és fájdalom nélkül hatónak találták. A Ferenc József keserűvíz gyógyszer-tárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Csak májusban távozik Bajáról Pakuts Béla máv, állomásfőnök. Emlékeztet a Független Magyarország tudósításából, hogy Pakuts Bélát nevezték ki a pécsi máv. főpályaudvarhoz állomás főnöké. Pakuts Béla csak május elején utazik át Pécsre s foglalja el új állását. A családja azonban tanév végéig Baján marad, hogy itt fejezzék be az évi iskolai tanulmányaikat.

— Husvéti parfümök, illatszerek, kölni vizek, öntözők, ajándékok nagy választékban, legjobb minőségben a legolcsóbb áron kaphatók a Városi Drogériában, Baja, Vörösmarty-u. 1. sz. Telefon 350.

— Kiállítás Baján. A magyar dolgozó nők sajtóorgánuma a Budapesti megjelenő Dolgozó Asszonyok Lapja, a magyar művészet szociális szempontjait szem előtt tartva, — a bajai Tóth Kálmán-ünnepségek idegenforgalmát is remélve, — f. hó 28-án képző- és iparművészeti kiállítást nyit meg. Czékus Erzsébet kiváló szegedi iparművész rendezésében. A tehetséges rendezőművész a kiállításon ötletes rajzu és stílusos bőrmunkáival szerepel, Gorka Géza, a kitünő nőgráverőcei iparművész gazdag fantáziájú, modern alkotásokkal reprezentálja a magyar kerámiát, Dinnyés Ferenc a szegediek ihletett festőművésze székellyföldi hangulatát álmodja vásznaira, Undy Mariska magyar lélektől áthatott gyönyörű művészi teljesítményei és Simon Klárka invenciózus ujjirányú textil-munkái méltán egészítik ki a nagy figyelemmel összeállított hajai tárlatot, amely a rendező művész gondosságát és dekoráló fantáziáját is dicséri. A kiállítás helye: a Nemzeti Kaszinó könyvtár-terme. Ideje: 1931. március hó 29-től április hó 2-ig.

— Hegyi Emánuel zongoraművész hangversenye Debrecenben. A budapesti zeneakadémia kiváló zongoraművésze Debrecenben fényesen sikerült hangversenyt adott a debreceni tudományegyetem szegénysorsu hallgatói támogatására. A nagy ünneplő közönség színe előtt az egyetem rektora köszöntötte a művészt, aki példát adott a művészvilág tagjai sorából a diáknymor enyhítésére. Mind a közönség, midő az egyetemi ifjuság lelkesen ünnepelte Hegyi Emánuel, aki művésze legjavát nyújtotta.

— A város ünnepélyét a Nemzeti Kávéházban meg lehet hallgatni a rádió. Baja város nagy szabásu ünnepélye hétfőn délután hat órakor lesz az Uránia moziban Tóth Kálmán centenáriuma alkalmából. Miután a moziba nem lehet el mindenki, mert korlátozott a beférő képessége, azért nem hallgatható végig mindenki a moziban az előadást. Takács Vilmos, a Nemzeti Szálló tulajdonosa azonban mégis min-

denki számára lehetővé teszi, hogy végigélvezhesse a város ünnepélyének nívó programját. Az ünnepély műsorát ugyanis az alkalomra rögzített Takács Vilmos erre az alkalomra rögzített be a kávéházba két hangszoróval úgy, hogy mindenki az ünnepély lepergését az utolsó szóig végigélvezheti a Nemzeti Kávéházban.

— Sportmérkőzések. Holnap vasárnap d. u. a Bácska Bátoroknál játszik. Bíró Krebsz Mihály. A Bajai Turul viszont Simontornyára rándul át bajnoki mérkőzésre. Bíró Rosenfeld Imre lesz.

Laptulajdonos:
Corvin-nyomda.

Magyar munka. Magyar anyag.

Pengő 19.80-ért vásárolhat

cégünkönél hosszú Loden szövetből készült

HUBERTUS KABATOT

a készpénz előzetes beküldése, vagy utánvét mellett.

Weiss Gyula rt áruhaza

BUDAPESTEN, Kossuth Lajos-utca 18. Tel. Aut. 895 41. Alapítási év 1869.

A bajai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

1909/2. 1930. tkv. szám.

Árverési hirdetmény-kivonat.

Első Bajai Tömörfabutorgyár Pollák József végrehajthatóknak özv. Jerkovic Fülöpné sz. Zatykó Anna végrehajtható szüvedő ellen indított végrehajtható ügyében a telekkönyvi hatóság végrehajtható árverést 346 P 60 f. tőkekövetelés és járuléka behajtása végett a bajai kir. járásbíró hatáskörében levő, Bácsbokod közönségben fekvő s a bácsbokodi 1119. betétben A. I. 4-6 sorsz. 1428, 1929, 1430 hrszámú 626 □-l kert, 129 □-l kert, 141 □-l ház és udvar $\frac{1}{4}$ rész illetőség 500 pengő kikiáltási árban özv. Udvari Györgyné sz. Végi Magdolna élethossziglan haszonélvezeti joga épségben tartásával, bácsbokodi 2230 sz. betétben A. II. 1-2 sorszám 3205, 3206. hrszámú 1 hold 84 szántó és 215 □-l rét 1000 P kikiáltási árban, u. a. betétben A+1 sorszám 3340. hrszám 1 hold 1449 □-l szántó 2100 P kikiáltási árban, bácsbokodi 3578. sz. betétben A. I. 1-2 sorszám 123, 124. hrszám 367 □-l szántó és 147 □-l ház és udvari fél rész illetőségre 1200 P kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1931. évi április hó 15. napján délután 4 órakor Bácsbokod községében fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlanok a kikiáltási ár a háznál és kertnél felül, a többinél kétharmadánál alacsonyabb áron nem adhatók el.

Az árverési szándékozók kötelesek bántpénzzel a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881: LX. tc. 42. §-ában meghatározott arfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kikiáltástól letenni, hogy a bántpénznek előleges bírói letétbe he-

lyezéséről kiállított letéti elismervényt a kikiáltóknak átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881: LX. tc. 147., 150., 170. §§; 1908: LX. tc. 21. §)

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígéri senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százalékára szerint megállapított bántpénzt az általa ígért (1908: XLI. 25. §)

Baja, 1931. évi január hó 10-én.

Pogonyi s. k. kir. bíró.

A kiadmány hitelűl:

Lajtos János kiadó.

Tavaszi játékok

UTRY-nál

1 játékvéder	P - 24
1 játékkanna	- 46
1 homok játék	- 80
1 gyermektálcika	1 -
1 homok kocsi	1 30
1 szekér	6 50
1 készlet ásó, kapa, gereblye	- 70
1 kész ásó	- 16

Üzlet athelyezés.

Klauber Sándor kereskedő háztartási és gazdasági cikkek üzletét a Vörösmarty Mihály-utca (Salamon Sándor-féle házba) Fenyvesi Áruházzal szemben helyezte át.

Hirdetmény.

A Czifru-z Ferenc-utca 53. sz. alatti LAKÓHÁZ teljes egészében nyilvános árverésen bérbe KIADÓ s azonnal beköltözhető. Az árverést dr. Florián Géza ügyvéd irodájában 1931. évi április 15-én d. u. 3 órakor tartják meg. Feltételek ugyanott tudhatók meg.

Gyulai Gaál Ferenc zörgondnok.

Ingatlan árverés.

A bajai telekkönyvi Hatóságnál (Mátyás király-ér 4 sz. 20. ajtó) 1931. április 9-én délután 3 órakor, az Ivencz János-féle

1. Petőfi Sándor-utca 26. szám alatti lakóház 20.200 P kikiáltási áru.

2. 10636 □-l területű szőlő és szántó, emeletes villával és gazdasági épületekkel 11.800 P kikiáltási árban eladat k.

Bántpénz a kikiáltási ár 10 százaléka

Dr. Szirmai Vidor

ügyvéd, mint Leherer Alfred, Lajos József és Sarki Molnár Lajos megbízottja.

Üzleti berendezések

teljesen új állapotban és egy íróasztal

eladók. Cim a kiadóhivatalban.